

God ljudmiljö inom förskolan

Ett projekt i samarbete med Jönköpings landsting ht -07 och vt -08.

Susan Mathsson och Viveca Åberg
Götafors förskola i Vaggeryd

Bakgrund och mål med projektet:

Projektet rör Götafors förskola, som består av två avdelningar. På förskolan går 35 barn och vi är 7 pedagoger som arbetar här. Vi som arbetar med projektet är placerade på småbarnsavdelningen.

Vår förskola ligger i anslutning till en lågstadieskola med fyra klasser. Gården är avstyckad från förskolan och inte särskilt stor. Bredvid förskolan ligger "gamla E4:an" som ofta trafikeras med tung trafik och bilar som ständigt passerar utanför staketet. Detta är förstås även till glädje för våra barn som älskar att titta på fordon av olika slag.

Vi känner dock att det ständigt pågående bruset blir jobbigt i våra öron. Vi har svårt att höra vad barnen säger om de står en bit bort. Att meddela sig till någon på gården inifrån huset är omöjligt.

Vägverket sänkte för några år sedan hastighetsgränsen utanför förskolan och skolan, dock övergår hastigheten från 30-50 km/h precis utanför våran gård. Detta innebär att alla bromsar och accelererar precis mitt framför oss.

Vad vi främst önskade oss från början var ett högt bullerplank med fönster täckta med plexiglas (så barnen fortfarande kunde se fordonen) för att dämpa trafikbruset. Detta kanske även gör att en mindre mängd avgaser tränger in på vår förskolegård. Vi vill värna om barnens hälsa och hörsel!

När vår rektor berättade om projektet "god ljudmiljö inom förskolan" tyckte vi det lät spännande och valde att gå med. Vi är nöjda med vår inomhusljudmiljö men ville jobba med ljudmiljön utomhus.

Förändringar:

Vi kan börja med varför vi är nöjda med inomhusljudmiljön. Vi har länge arbetat på ett medvetet sätt för att få ner ljudmiljön och har även gjort vissa praktiska saker för att underlätta.

Vi tänker hela tiden på att dela upp oss i små grupper. Vi har tänkt igenom miljön så att den ska vara tydlig för barnen så det ser vad de kan leka med på olika ställen t ex, bygg hörna, bilhörna, play-doh lera vid bordet, papper uppsatt i ateljén för målning mm. På golven ligger lättstädade mattor för att ytterligare dämpa volymen och för att tydliggöra aktivitetshörnorna. Vi upplever då att barnen sprider ut sig mer över lokalen och ljudvolymen blir lägre. Vi har även grindar mellan rummen som vi kan använda.

Vi äter vid tre bord i tre olika rum, borden är klädda med vaxduk med en bordsduk under, tassar under stolarna.

Ett rum som vi kallar sinnesrummet är inrett med dämpad belysning, en mjuk grop att

sitta i och lugn, klassisk musik i bakgrunden. Där är syftet att kunna varva ner och mysa en stund.

Vid utgång och ingång är vi bara några barn i tamburen åtgången. Nu när vi är så nöjda med inomhus miljön vill vi bli lika nöjda med den utomhus!

När vi kom in till första träffen på Qulturum så tyckte vi att vi fick med oss många bra tips från föreläsarna som var där då. Vi kände att det var svårt att göra mätningar utomhus.

Test ett:

Vi bestämde oss ändå för att testa att mer aktivt utnyttja den lilla biten gård vi har på baksidan av gården. Vi bestämde vem som var ansvarig för baksidan och ansvarade var sin dag. Vi bestämde oss för att göra mätningen med hjälp av enkäten "Hur har din ljuddag varit". Enbart personalen gjorde mätningen eftersom vi arbetar på en småbarnsavdelning där barnen är 1-3 år.

Målet var att fördela barngruppen(båda avdelningarna) över hela gården för att få en lugnare och trivsammare utevistelse.

Test två:

Vi ville ha en bild av hur många fordon det egentligen passerar förbi förskolan och skolan under en vecka. Vi tog hjälp av eleverna som går i trean att göra en mätning. De har vid två tillfällen varje dag under en veckas tid räknat antalet fordon som körde förbi på vägen. Tiderna för mätningen var 10.00-10.15 och 13.00-13.15.

Resultat:

Test ett:

Under denna vecka hade vi vikarie men resultatet blev att vi upplevde utevistelsen lugnare. Men det stora problemet - bullret från vägen kvarstår.

Under denna test period hade vi en träff med vår rektor då vi samtalade kring vårt projekt och våra tankar. Det ledde fram till att vi ska ha ett möte i november med rektorer från förskolan och skolan, personalrepresentant från förskolan och skolan, fastighetschefen, representant från tekniska och miljö och bygg på Kommunen.

Test två:

Bara under dessa mätningstillfällena passerade det 925 fordon under veckan!

Summering:

Att vara med i detta projektet tror vi gjorde att arbetet med att förbättra vår utemiljö gick snabbare. Vi har inte gjort så många mätningar då vi kände att de inte förde vårt arbete vidare eftersom vi arbetar med uteljudmiljön (i samförstånd med Noomi Carlsson).

Vi känner att vi fått tips och kunskap som vi tar med oss från föreläsarna. Vi har haft stöd i vår rektor som även bjöd med representanter från tekniska på en fortbildningsdag på Upptech.

Mötet med de olika instanserna som ägde rum i november blev väldigt lyckat. Mötet började vid staketet som gränsar till den hårt trafikerade vägen och alla var överrens om

att trafikbullret var ett stort problem och förstod att något måste göras.

Helen, från miljöavd., hade kollat upp lite angående plank och det hade visat sig att det inte är lösningen på problemet eftersom mycket ljud "studsar" över och kanske t.o.m. förstärks beroende på olika frekvenser. Vi hade även funderat över om avgaser och partiklar från trafiken kan vara en fara. Jan och Ingvar från tekniska, menade att det inte är ett stort problem här eftersom det är öppet på båda sidorna av vägen. Det kan vara ett bekymmer i en storstad där byggnader ligger precis intill vägen och vinden stoppas. Johnny, rektorn för förskolan, fortsatte med att berätta om vårt förslag att utöka gården på baksidan av förskolan. Detta medför att vi tar skolans fotbollsplan i anspråk. Anna, skolans representant, var positiv till det hela om deras fotbollsplan fick plats någon annanstans på skolgården.

Alla bidrog med idéer och vi bestämde att förskolan och skolan skulle enas om ett förslag på hur vi vill ha det på vår gård och sedan framföra det till fastighetschefen och Tekniska!

Nästa steg:

På en personalkonferens pratade vi om vad vi ville ha med på gården. Vad vill vi att barnen ska kunna få med sig av utemiljön. I april ska några av oss förhoppningsvis få åka på en föreläsning om Förskolans utemiljö i Jönköping. Därefter ska vi nog skriva i hop vår önskegård och lämna förslaget vidare. Det känns som vi är en bit på rätt väg!

Trafikmätning

